

Interreg
Greece-Bulgaria
European Regional Development Fund

I-SEE

СМОЛЯНСКА
ТЪРГОВСКО ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

МОДУЛ 2- ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА БИЗНЕС ПЛАНА НА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

1. ДЕФИНИЦИИ ЗА БИЗНЕС ПЛАН

Писмен документ, описващ естеството на бизнеса, стратегията за продажби и маркетинг, финансовата основа и прогнозите за приходите и разходите. Набор от документи, подготвени от ръководството на фирмата с цел да обобщи своите оперативни и финансови цели за близкото бъдеще. Когато е подготвен за външната аудитория, бизнес планът разглежда миналото, настоящето и очакваното бъдещо представяне на фирмата. Съдържа прогнозни баланс, отчет за приходите и разходите и анализ на паричните потоци.

Писмен документ, който подробно обяснява как един нов бизнес ще постигне целите си. Представен е планът за осъществяване на задачите на фирмата от маркетингова, финансова и функционална гледна точка. Идеята е да даде възможност на собствениците да имат по-структурирана представа за потенциалните разходи, свързани с определени бизнес решения.

**Можеш ли да минеш без бизнес план? Да, разбира се.
Шансовете да успееш без него обаче, са малки. Защо?**

Бизнес планът помага да структурираш мислите си за бизнеса, да дефинираш своите цели, продукти и потенциални клиенти, както и да прогнозираш приходите и разходите, свързани с развитието на бизнеса ти в краткосрочен план (до 3 години).

За да успееш, трябва да си добре подготвен, като разработването на бизнес план ти дава една сериозна основа за това.

2. СТРУКТУРА НА БИЗНЕС ПЛАНА

2.1. Резюме- кратко представяне на фирмата, нейните цели и конкурентни предимства, както и планове за растеж.

2.2. Описание на бизнеса- описание на това, с което ще се занимаваш, какво ще различава бизнеса ти от другите и от потенциалните пазари.

2.3. Анализ на пазара- от съществено значение преди стартирането на бизнеса е да се проучи естеството на сектора, в който планираш да оперираш, характеристиките на пазара и конкуренцията, структурата на пазара.

2.4. Организация и управление на фирмата- трябва да прецениш организационната структура в предприятието.

2.5. Услуги или продукти - описание на услугите или продуктите, които ще продаваш. Трябва да опишеш и жизнения цикъл на продуктите или услугите, както и цените.

2.6. Маркетинг и продажби - по какъв начин ще рекламираш бизнеса си и ще стигнеш до твоите клиенти.

2.7. Времеви график - представя сроковете за изпълнение на отделните задачи в рамките на първата година от работата на фирмата.

2.8. Финансов план - най-важната част от бизнес плана. Трябва да опишеш първоначалните разходи, източниците на финансиране, прогнози за парични потоци и баланс на фирмата.

Interreg
Greece-Bulgaria
European Regional Development Fund

I-SEE

СМОЛЯНСКА
ТЪРГОВСКО ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

3. СЪДЪРЖАНИЕ НА БИЗНЕС ПЛАНА

3.1. РЕЗЮМЕ

Каква е твоята бизнес идея, уникална ли е?

Кои са твоите целеви клиенти?

Какъв пазарен обем и темпове на растеж предвиждаш?

С каква конкуренция ще се сблъскаш?

Каква е необходимата сума на инвестицията за стартиране?

Какви са целите ти за бизнеса?

Каква е оценката ти за нуждата от финансиране?

Какви са прогнозите ти за продажбите, разходите, печалбата?

Разговарял ли си с потенциални клиенти и какво е тяхното мнение?

Какви канали за дистрибуция ще използваш?

Какви са възможностите и потенциалните рискове?

Каква ще бъде управленската структура на фирмата?

Накрая- резултатите от бизнес плана и от какви финансови средства ще имаш нужда?

3.2. ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕСА

Целта е да предоставя продукт или услуга, които да превъзхождат пазара в момента. Основните въпроси в тази част са:

Кои са крайните ти клиенти?

Какви са техните нужди?

Каква е добавената стойност за потребителите от продуктите/услугите, които предлагаш?

Какви конкуренти продукти се предлагат на пазара?

Какви услуги/ поддръжка ще предложиш?

Какви гаранции можеш да предложиш?

Какви са предпоставките и развитието на нови продукти?

Притежаваш ли патенти или лицензи?

Какъв дял от продажбите очакваш?

3.3. АНАЛИЗ НА ПАЗАРА

Клиентите са тези, които оправдават съществуването на фирмата. Трябва да представиш размера на пазара в цифри, броя на потенциалните клиенти и очаквания размер на продажбите. Необходимо е също да се представи пазарна сегментация- на потребителски стоки и на индустриални стоки.

Пазарна сегментация на пазара на потребителски стоки:

- Местоположение: град/ село, брой и плътност на населението
- Демография: възраст, пол, доходи, професионален профил
- Начин на живот: активни тийнейджъри или пенсионери, майки с деца и т.н.
- Поведение: честота на използването на даден продукт или услуга, приложения и др.
- Покупателни навици: предпочитание към определени марки, чувствителност към цената

I-SEE

Пазарна сегментация на пазара на индустриални стоки

- Демография: размер на фирмите, вид индустрия, местоположение
- Дейности: ниско, средно високо технологични
- Покупателни навици: централизирано или децентрализирано снабдяване с продукти/ услуги, критерии за избор на доставчици
- Ситуационни навици: спешност и размер на поръчките

След това, идва описанието на конкуренцията и дефиниране на нейните силни и слаби страни. Трябва да съпоставиш своята фирма с конкуренцията.

3.4. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ФИРМАТА

Най-важното за успеха на бизнеса ти е хората, които го правят, да са знаещи, можещи. Професионалният подход към работата може да се приложи на практика само от мениджъри и служители.

Семейният бизнес е в основата на микро- и малките предприятия.

Характеристиките на можещият управленски екип са следните:

Обща визия:

- Всички искат да успеят;
- Допълващи се качества и силни страни;
- Не по-малко от трима, но не повече от шест души;
- Мотивирани да бъдат заедно в добри и лоши времена;

В тази част на бизнес плана трябва да опишеш структурата и организацията на фирмата, да представиш накратко управленския персонал, да опишеш партньорите ако има такива.

3.5. УСЛУГИ ИЛИ ПРОДУКТИ

В тази част следва да опишеш подробно какви точно продукти или услуги ще предлагаш на бъдещите си клиенти. Трябва да представиш жизнения цикъл на продуктите/ услугите и единичните им цени. Да посочиш от къде ще се снабдяваш със суровини и материали, ако става въпрос за производство. По отношение на услугите- какво ще включва съответната услуга и какво ще е необходимо за нейното предоставяне.

3.6. МАРКЕТИНГ И ПРОДАЖБИ

- **Продукт**- трябва да представиш връзката между онова, което продаваш и пазарните сегменти, към които то е насочено, както и дали твоите продукти/ услуги са добре адаптирани към нуждите на твоите бъдещи клиенти
- **Цена**- основата за определянето на дадена цена е желанието на потребителите да я плащат. Тук трябва да представиш връзката между стойността на отделния продукт/ услуга и цената, на която ще го/я продаваш.

- **Промоция:** класическа реклама във вестници, радио, телевизия; директен маркетинг (листовки, брошури); връзки с обществеността; изложби, панаири и публични изявления; посещения при клиенти.

- **Място-** чрез използването на какъв канал за дистрибуция ще продаваш. Дистрибуцията бива: директни продажби или чрез множество агенти.

Възможностите за продажби са: търговци на едро и дребно, магазини, търговски вериги, чрез търговски агенти, директен маркетинг, чрез създаването на кол център, интернет и други.

3.7. ВРЕМЕВИ ГРАФИК

Времето за изпълнение на отделните дейности при стартирането и развитието на бизнеса следва да бъде ясно представено. Фокусът следва да бъде поставен върху основните събития, които са от значение за постигане на резултатите, заложиени в самото начало. Най- често се използва така наречената диаграма на Ганг, като времето се разбива на седмици или месеци, в зависимост от избрания период на отчетност.

3.8. ФИНАНСОВ ПЛАН

Най-важните елементи на бизнес плана. Помага ти да разбереш дали твоята бизнес идея може да донесе печалба и дали може да получиш външно финансиране.

В тази част следва да опишеш потенциалните приходи и разходи за бизнеса, като разработиш за тригодишен период прогнозни: отчет за приходите и разходите, отчет на паричния поток и счетоводен баланс.

I-SEE

СМОЛЯНСКА
ТЪРГОВСКО ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Благодаря Ви за
вниманието!